

Μάθημα	ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ- ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ
Καθηγητής	ΟΜΑΔΑ ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ
Τάξη	Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
Ημερομηνία	19/01/2025
Όνοματεπώνυμο	

Το απόσπασμα αποτελεί τη δευτερολογία του ρήτορα, στην οποία υποστηρίζει την αυστηρή τιμωρία των αρχόντων, καθώς τα λάθη τους επηρεάζουν το σύνολο των πολιτών.

Δεῖ δ' ὑμᾶς ἅπαντας μὲν ἀπείργειν καὶ κωλύειν τοὺς παρανομοῦντας, πολὺ δε μάλιστα τοὺς ἐν ταῖς ἀρχαῖς ὄντας καὶ τοὺς πολιτευομένους· διὰ γὰρ τούτους τὰ κοινὰ καὶ βλάπτεσθαι πέφυκεν, ἔαν ὧσι φαῦλοι, καὶ τὰ μέγιστα πάλιν ὠφελεῖσθαι, ἔαν ὧσιν ἐπιεικεῖς καὶ θέλωσιν ἐμμένειν τοῖς νόμοις. Ἐὰν ἅπαξ δῶτε τοῖς ὑπὲρ τῶν κοινῶν ἐγχειροῦσί τι πράττειν τὸ παρανομεῖν καὶ καταφρονεῖν τῶν ὠρισμένων δικαίων, ἀναγκαῖόν ἐστιν ἅπαντας ἀπολαύειν τοὺς μετέχοντας τῆς πόλεως. Ὡσπερ γὰρ τῶν ἐν ταῖς ναυσὶν ἀμαρτημάτων ἃ συμβαίνει περὶ τοὺς πλοῦς, ὅταν μὲν τῶν ναυτῶν τις ἀμάρτη, βραχεῖαν τὴν βλάβην ἤνεγκεν, ὅταν δ' ὁ κυβερνήτης ἀποσφαλῆ, κοινήν τὴν ἀτυχίαν ἅπασιν τοῖς ἐμπλέουσι παρεσκεύασεν, ὡσαύτως τὰ μὲν τῶν ιδιωτῶν ἀμαρτήματα οὐκ εἰς τὸ πλῆθος, εἰς δ' αὐτοὺς ἤνεγκε τὰς βλάβας, τὰ δὲ τῶν ἀρχόντων καὶ πολιτευομένων εἰς ἅπαντας ἀφικνεῖται. Διὸ καὶ τὰς τιμωρίας ὁ Σόλων τοῖς μὲν ιδιώταις ἐποίησε βραδείας, ταῖς δ' ἀρχαῖς καὶ τοῖς δημαγωγοῖς ταχείας, ὑπολαμβάνων τοῖς μὲν ἐνδέχεσθαι καὶ παρὰ τὸν χρόνον τὸ δίκαιον λαβεῖν, τοῖς δ' οὐκ ἐνεῖναι περιμεῖναι·

Δημοσθένης, Κατὰ Ἀριστογείτονος Β' 1-4

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. «Δεῖ δ' ὑμᾶς ἅπαντας μὲν ἀπείργειν... τοῖς ἐμπλέουσι παρεσκευάσεν»: να μεταφράσετε το απόσπασμα.

(20 μονάδες)

B. Ποια σύγκριση κάνει ο ρήτορας προκειμένου να καταδείξει τη διαφορετική επίδραση που έχουν τα λάθη των απλών πολιτών σε σχέση με τα λάθη όσων κατέχουν εξουσία και ασχολούνται με την πολιτική;

(10 μονάδες)

Γ1. «Ἐὰν ἅπαξ δῶτε τοῖς ὑπὲρ τῶν κοινῶν ἐγχειροῦσί τι πράττειν τὸ παρανομεῖν καὶ καταφρονεῖν τῶν ὠρισμένων δικαίων, ἀναγκαῖόν ἐστιν ἅπαντας ἀπολαύειν τοὺς μετέχοντας τῆς πόλεως.»:

- να εντοπίσετε την υπόθεση και την απόδοση του υποθετικού λόγου και να βρείτε το είδος του.
- να τον μεταφέρετε στην απλή σκέψη
- να μετατρέψετε την υποθετική πρόταση σε λανθάνουσα μορφή(σύμπτυξη).

(6 μονάδες)

Γ2. τὰ μέγιστα, ἄ, τῶν ναυτῶν, βραχείαν: να χαρακτηρίσετε συντακτικά τους προηγούμενους όρους.

(4 μονάδες)

Δ1. «ὅταν δ' ὁ κυβερνήτης ἀποσφαλῆ, κοινήν τὴν ἀτυχίαν ἅπασι τοῖς ἐμπλέουσι παρεσκευάσεν»: να μεταφέρετε όλους τους κλιτούς τύπους στον αντίθετο αριθμό.

(3,5 μονάδες)

Δ2. Στην τελευταία περίοδο του κειμένου να εντοπίσετε:

- τη μετοχή και τα απαρέμφατα που βρίσκονται σε ενεστώτα και να τα μεταφέρετε στον παρακείμενο της ίδιας φωνής.
- τα απαρέμφατα που βρίσκονται σε αόριστο και να τα μεταφέρετε στον μέλλοντα της ίδιας φωνής

(2,5 μονάδες)

Δ3. Να σχηματίσετε τους τύπους που ζητούνται:

- **ἐπιεικεῖς**: τα παραθετικά του επιρρήματος
- **συμβαίνει**: το β' ενικό της προστακτικής αορίστου β'
- **ἀφικνεῖται**: το β' ενικό πρόσωπο της οριστικής παρατατικού
- **ταχείας**: τον ίδιο τύπο στους άλλους βαθμούς

(4 μονάδες)

*«Το μυαλό δεν είναι ένα δοχείο που πρέπει να γεμίσει, αλλά μια φωτιά που πρέπει να ανάψει»
Πλούταρχος*